

Opgravingen geven wat al bekend is extra dimensie

door Carla van Gaalen

BREDA - „Bij opgravingen denken mensen direct aan spectaculaire vondsten zoals gouden munten. Dat is bij de opgravingen rond de Klooster Kazerne niet aan de orde”, zegt projectleidster Femke de Roode. „Veel interessanter is de omvang van de opgraving. Voor de Nederlandse archeologie is dat uniek.”

Na een blik in het gapend gat van vijftientig bij dertig meter tussen de gebouwen van de Klooster Kazerne en het Stadskantoor, is daar is wel iets bij voor te stellen. Maar het is niet zozeer de omvang van de put. Belangrijker is dat verderop op het terrein op nog twee plaatsen opgravingen worden gedaan. Dat betekent dat over een groot oppervlak de situatie van hoe het terrein door de eeuwen heen werd gebruikt, kan worden blootgelegd.

„We krijgen zo een goed idee van de samenhang van de gebouwen en de functieverandering van klooster, gesticht in 1308, naar militaire gebouwen.

Barakken

We hebben nu de soldatenbarakken blootgelegd. Die zijn in het begin van de 17e eeuw gebouwd, tegen de kloostermuur aan.” De Roode wijst op overblijfselen van muurtjes, waarin na haar uitleg inderdaad de omtrek van woningen zijn te herkennen. „Toendertijd leefde een heel gezin op een oppervlak van ongeveer vier meter bij vier meter, achter de paardestal. Het lijkt een beetje op de HAT-eenheden voor jongeren, die je tegenwoordig hebt.” De muren op zich zijn voor de projectleidster niet zo

• Duidelijk zijn bij de opgravingen de restanten van de soldatenbarakken te zien.

FOTO ERALD VAN DER AA

bijzonder. „Nee, dat heb ik al regelmatig gezien, dat wordt dan wat minder interessant. Wat ik veel leuker, bijna ontroerend vind, is dat we dit straatje, dat voor de barakken langs loopt, geheel in takt hebben aangetroffen. Het is prachtig gelegd, met gootjes voor de afvoer van het water, en een overdekte goot die als riool dienst heeft gedaan.”

Stoep

Behalve de barakken is ook het voormalig gastenverblijf van het klooster aangetroffen. „We weten dat er ook een hoveniershuisje moet zijn, maar dat ligt waarschijnlijk onder de stoep van het stadskantoor.” Een beetje moeilijk graven dus.

Overigens niets nieuws voor stadsarcheologen.

„Tot voor kort werd je eigenlijk geplet tussen de bulldozer en de aannemer.

Vooraf in de binnenstad ligt dat wel eens moeilijk. Nu krijgen we steeds meer een eigen plaats in de projectplanning, worden we geïnformeerd over bestemmingsplannen, zodat we tijdig kunnen bekijken of het interessant is op de betreffende lokatie opgravingen te doen”, aldus De Roode.

„Rekening houdend met de plannen voor de Klooster Kazerne, zijn we logischerwijze gestart op de plaats waar de schouwburg is gepland.” Voor het terrein van de Klooster Kazerne begon het onderzoek vorig jaar.

Vorbereiding.

„We hebben toen kaarten en ander historische stukken bestudeerd en boringen verricht. Je krijgt uit de historische stukken al een vermoeden over wat je kunt aantreffen. De boringen, die twee tot drie meter diep gaan, bieden dan weer meer zekerheid. Met een aantal boringen zijn we op puinbanen gestoten. Een goed aanknopingspunt dat daar wel eens gebouwen kunnen hebben gestaan. Je past dan de plaats van de putten aan op die bevindingen.”

Volgens De Roode geeft historisch materiaal wel veel informatie, maar voegen de opgravingen een extra dimensie toe. „Wat je vindt is dan niet echt een verrassing, wel in welke staat het verkeert. Soms wordt bevestigd of juist weerlegd wat je al wist, of kun je bepaalde hiaten in de informatie opvullen. We trekken letterlijk de grond eraf.”

„We ontkomen er inderdaad niet aan om hetgeen dat we opgraven ook af te breken, omdat onder de barakken nog meer bijzondere dingen te verwachten zijn. Dat doen we natuurlijk niet zonder eerst de vondsten gefotografeerd, getekend en beschreven te hebben. Zo verwachten we onder de barakken afvalkuilen uit de 14 en 15e eeuw aan te treffen.

Wat we daarin vinden aan resten van gebruiksmaterialen, potten en scherven, dierlijke en plantaardige resten, kan weer zoveel meer vertellen over die tijd, hoe mensen leefden.”

De opgravingen op het kazerne terrein zijn nog niet voor het publiek toegankelijk. Tot een nader te bepalen datum moeten nieuwsgierigen zich tevreden stellen met de informatieborden die aan de kant van het stadskantoor bij de terrein van de opgravingen staan opgesteld. Wie wil meehelpen bij de opgravingen is van harte welkom. De enige 'eis' daarvoor is dat de aspirant-opgraver ouder dan zestien jaar is. Aanmelden kan in de ochtenduren bij de heer Jan Donkers onder telefoonnummer 076 - 227703.